

og jeg maa altsaa for saa vidt give den høitærede Minister fuldkommen Ret; men paa den anden Side tror jeg, at Ministeren begiir en Zeittagelse, naar han faae en Forringelse af Statens Stilling deri, at Reseruefonden blev anvendt paa denne Maade. Gaar man nemlig saaledes frem, at man i Stedet for at formindfke Reseruefonden med 300,000 Rd. udsteder Aktier for det samme Beløb, saa vil Staten jo i sin Tid have at udbetale disse Aktier, og det gaar altsaa for Statens Vedkommende lige op, hvilken af de to Veie der følges. Jeg maa give det ærede Medlem Ret i, at det for Staten vilde være den bedste Maade, naar den nye Kapital optoges væsentligt i Aktier, navnlig nu, da Selskabets Aktier staa over pari, i 106 eller 107, som Ministeren sagde. Naar man erindrer, hvad det forekommer mig, at den høitærede Minister ikke gjorde i Diebliffet, at Staten i sin Tid, naar den skal indløse Aktierne, kan tage dem til pari, vil det, som sagt, være bedre, at Selskabet optager Aaenet i Form af Aktier end i Form af Prioritetsobligationer; thi Aktierne kan Selvfabet følge over pari, men Obligationerne kun under pari. Den høitærede Minister afsiiste med stor Bestemthed Tanken om, at der skulde kunne anlægges en privat Bane fra Kjøbenhavn over Dyrehaven og Vedbæk til Frederiksund, og fremhævede som en Hindring derfor det sjællandske Jernbaneselskabs Eneret; ja han syntes endogsaa at paastaa, at ingen Minister — og da navnlig ikke han selv — kunde tænke paa at give Koncession til en Bane, hvis Anlæg vilde stride mod den nævnte Eneret. Nu tillader jeg mig at spørge, hvorfor man mindre skulde kunne give et andet Selskab Ret til at berøre Dyrehaven end Ret til at berøre Charlottenlund, hvor det sjællandske Jernbaneselskab jo ogsaa har en Station, og det kan dog ikke være udenfor den høitærede Ministers Grindring, hvad der skete for ikke saa mange Aar siden, da der blev givet Koncession paa en Bane, som netop berørte Charlottenlund paa Veien fra Kjøbenhavn til Frederiksund. Jeg ser heller ikke, at det sjællandske Jernbaneselskab har noget særligt Monopol paa Jernbaner, der berøre dets Stationer. Naar den høitærede Minister bestandig, hvor Taleren var om den østlige Station ved Kjøbenhavn, talte om Østerbro, saa vil jeg dog haabe, at det ikke er Meningen, at Stationen skulde ligge ved Østerbro, men at man vil lægge den noget længere ind imod Byen. — Det ærede Medlem for Randers (N. P. Jensen) fandt sig af mine Bemærkninger foranlediget til at værge for Krigsministeriet. Jeg tror nu ikke, at jeg har sagt, at Krigsministeriet altid fordrede at blive anset som en Stat i Staten; jeg tror derimod, at hvad jeg tillod mig at bemærke, var, at man ofte havde den Opfattelse af Krigsministeriet, at det maatte behandles som en Stat i Staten. Jeg skal i Dvrigt indrømme, at Krigsministeriet ofte stiller sig langt mere liberalt, end

man fra andre Sider tror at burde stille sig. Naar det ærede Medlem mente, at vi vilde blive uenige med Hensyn til Konsekventerne af Kastellets Sløfning, idet han antog, at jeg kunde være utilbøielig til at anvende de Penge, som de sløsfede Arealer maatte indbringe, til Jæstningsanlæg, saa svæver han i Vildfarelse; det har tværtimod glædet mig at se det ærede Medlems Udtalelser ved hans Prøvevalg om en Koncentration af Landets Forsvar paa Sjælland og omkring Kjøbenhavn. Jeg skal naturligvis ikke udtale nogen Mening om dette Spørgsmaal, idet jeg maa anse mig selv som ikke Sagkyndig; men det skulde glæde mig, om det ærede Medlem vilde hævde sin Plan lige overfor den høitagtede Krigsminister, der har udtalt andre Anskuelser end han, i Stedet for at hævde den lige overfor mig, som ikke i dette Punkt har udtalt nogen Anskuelse. — Jeg skal endnu kun tillade mig en Bemærkning i Anledning af, hvad den høitærede Minister sagde om, at man her paa Sjælland burde være mere rede til at bringe Offre for at staffe sig Jernbaner og ikke blot indskrænke sig til at komme med Andragender. Maa det være mig tilladt i den Anledning at bemærke, at, naar der i Sylland og paa Fyn er al Udsigt til at faae adskillige private Sidebaner, saa er dette for en Del begrundet deri, at Staten har givet et ganske liberalt Tilskud til disse Baner; Staten giver jo saaledes ikke blot 40,000 Rd. for hver Mil, men den affolder ogsaa Halvdelen af Udgiften til Expropriationen, medens den øvrige Halvdel repareres paa større Kredse i vedkommende Landsdel. Dette er en betydelig Hjælp, om end Staten vistnok faaar sig godt ved at yde den, idet den ved Anlægget af disse Baner indvinder en betydelig Trafik for sine egne Baner. Naar der altsaa ydes en saa betydelig Hjælp, saa er det ikke saa vanskeligt at faae bygget Sidebaner; men paa Sjælland, hvor Staten ikke har Opfordring til at yde saadant Tilskud, fordi den ikke derved vilde indvinde nogen forøget Trafik for sine egne Baner, der jo ikke ligge paa Sjælland, maatte man da ogsaa fordre, for at Sammenligningen med Sylland og Fyn skulde være berettiget, at det sjællandske Jernbaneselskab stillede sig ligesaa liberalt, som Staten gjør det, til Anlæg af Sidebaner. Gjorde Selskabet dette, saa tror jeg heller ikke, at det vilde være vanskeligt at faae anlagt den Slags Baner her paa Sjælland, og det saa meget mindre, som Sjælland jo er bedre befolket end i alt Fald mange Dele af Sylland og har Kjøbenhavn som det store Centrum, der drager Trafikken til sig. Spørgsmaalet er altsaa kun, om den høitærede Minister kan faae det sjællandske Jernbaneselskab til at stille sig paa den antydede liberale Maade.

N. P. Jensen: Naar den ærede sidste Taler udtalte det Haab, at jeg vilde hævde den Anskuelse, som jeg ved en anden Leilighed havde